

Quadern de cultura

Reina per un dia

L'experiment de televisió valenciana del dia 9 d'Octubre

No en tenim dades exactes. Però, si un gran percentatge de valencians no van seguir del tot o parcialment la programació especial de televisió amb motiu del 9 d'Octubre, almenys sí que són molts els qui n'han opinat, en converses i reunions, els dies posteriors. L'esforç del Centre Regional de Televisió «Aitana» ha merescut sovint la qualificació de «lamentable». Les descoordinacions, els errors i les rectificacions sobre la marxa foren tan evidents al llarg del dia que resultava inevitable una sensació global de frustradora precarietat.

La gent havia esperat la novetat televisada, el «reina per un dia» de la possible televisió valenciana, amb més ganes que el folklore oficial d'Alacant. Un assaig de programació pensat i elaborat des de València, amb els propis mitjans, tot just en el moment en què s'espera el permís de Madrid per al canal autònom, tenia un

interès més que simbòlic. I no va reeixir. Apuntà quatre possibilitats joioses i fracassà al capdavant en l'intent d'oferir un producte que el públic pogués consumir amb normalitat.

El conseller de la Presidència, Rafael Blasco, ja va desmarcar prèviament el projecte de televisió valenciana que promou del programa especial de TVE, afirmant: «no, la televisió valenciana serà una altra cosa». I que tots ho puguem veure, perquè serà senyal que el necessari projecte de canal autònom ha après d'aquest 9 d'Octubre en la pantalla allò que no s'ha de fer.

Si d'antuvi el programa ja presentava perfils d'avorriment, ningú no

Joan Andreu, el director d'«El fava de Ramonet»

preveia que ens el podien servir amb tanta mala traça. La locutora Mari Carme Dolç posà molt bona voluntat en les presentacions, però no fou capaç d'articular les seues intervencions, ni tan sols amb la mínima naturalitat del valencià que es parla al

La possible televisió valenciana haurà d'aprendre dels errors de l'IVE / Jesús Ciscar

carrer. Al matí, la transmissió dels actes protocolaris de la Generalitat a Alacant, amb el discurs de Lerma com a plat fort, fou anodina, perquè el contingut ho era molt.

El concert de la Unió Musical de Lliria que seguí el programa fou correcte, i prou. A la vesprada, un *western*, de John Ford: *Centauros del desierto*. Si us havíeu pensat que seria doblat al català, us equivocàveu. La retransmissió del partit d'handbol entre les seleccions valenciana i catalana, que al final empataren com a bons germans, sorprengué molts. Toni Lara contà el partit en valencià (¡És possible, doncs!). Un valencià, això sí, tant *sui generis* com per a comentar una jugada de la següent forma: «Durante el segon period, s'ha igualat el resultat. Ara tiren els catalans... I baló a la maera».

L'antologia de Ricard Blasco, a partir de fragments de cel·luloide ranci, *Imatges de l'antigor*, resultà curiosa. Fou bonic el curt-metratge de Rafael Gassent, *Trinquet trencat*,

sobre la pilota valenciana, i un poc precipitat, amb moments bons, el de Pep Ginés, sobre *Una vella música*. L'especial sobre la història del cinema valencià, malgrat l'interès objectiu del tema, fou tediós. A més d'estrany (Vicent Ponce parlava en castellà i Ricard Blasco ho feia en català), el diàleg no fou àgil i les intervencions de García Berlanga, Lluís Rivera, Casimir Gandia, Juan Miguel Company i Antoni Llorens, bastant desiguals. Com a colofó, l'anunciada projecció d'*El fava de Ramonet* (1930), del director valencià Joan Andreu, no pogué fer-se. Els d'Aitana, carregats de treball al llarg de dos dies, no es recordaren de comprovar si la pel·lícula venia en el format adequat per a televisar-la. La projectaren dijous dia 11 i féu gràcia (es tracta d'un sàinet d'època) als qui pogueren veure-la. Al final, amb guió de Carles Mira i direcció d'Eduardo Sancho, un *Granisat de música valenciana* tancà, de matinada, la programació especial.

Podríem traure conclu-